

ՀԱՆԳԻՍ ԱՋԳԱՅԻՆ

Մանկ իւրօրոյն չիւր յըմանը 52 օրինակ է :
Ստորագրութեան անդի է՝ Պ լիս Նէր Փ փա ա խան
թիւ 9 :
Դուքս երկուրէք փոստայն ծախքը անուղին վրայ է :

Երջանն զկեր կ'ա Եռն անկի
Մի կ թիւր դաւեկան արմաթ
Ծանուցման տողը
Անվար նամակ չընդունաւիր :

50
1
3

ՔԻՒ 649 ԵԱ ՏՄԵՐ ԵՐԱՆԵ ԵՐ

1879

ԵՄԵՐ 7 ՇՈՒՐՍ

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՆՐՈՒՍԱՂԼՄԻ ՎՆՆՈՒՅ ԳԱՐՑԳՐ

Այս վանկին պարտաւոր ծանուցութիւնը
և վճարելու ալ ան կարեւորութիւնը նկատելով
նայի Ա. Գ. արտաբերող վեց ամիս առաջ Աղղա ին
կեդր. Վարչութիւնին խնայ տառա նամակաւ թէ
վանքին կողմէ լիւնը անտանելի և դռները
փակելու և Ա. Գ. ին գալու նախապէս է՝ դար
ման մը խնդրելու համար :

Նորին Արքայութեան անոյն նամակը Աղղ.
Վարչութեանն նկատաւորութեան առնուելով,
այն ասան Մ. Բ. արտաբերող մը կողմէ եցու ձեռն
հասնան է, որպէս զի բարեպաշտ ազգայնաց
օժանդակութեամբ գիմելով անոյ պարտաւոր ա
ռաք առնուն : Սակայն գիմելող արար, ինչպէս
մեր ամեն ազգային ձեռնարկութիւնը կ'սկսին

փառան կերպէ, և չեն յարատեւեր ա դաւե
րի փոխան մը չեն առնենար, այսպէս ալ յիշ
եալ Յանձնաժողովն տառայն ազգին պարտաւոր
եզոյ մէկ հասնի վաճառքն ազգային մը արտաբ
րելու, դրուելու, և ամեն արար յիշեալ վան
քէ 30 000 լիւրայն պարտաւոր տակ կը հեծէ :

Ազգային լրացիւններէն անմը առ պար
տաւոր ձեռնարկներ համար զանազան կարծիքներ
յուշանկցին : Ինչպէս նաեւ Սոցալիստեան Մեծ
Թիւհանէս Լիքեան Մանչարթէրէն անմիջ մը
ազգայնաց անոյ պարտաւոր անյապաղ վճարելու
յարդար և հրաւեր կարգացեր էր ազգայնաց
լիւրն ալ գալիս ազգայնութեամբ իր ձեռքէն
եկաճի չափ օժանդակել խառնաւորով, և ա
ռար հետ միտանող ծրար իր մ'ալ նիւթայնացի
էր վանքին պարտաւոր գիւրն կերպիւ բառեա
լու խնդրանք լիւր և րիւրեղ անհամար համար երէր :

Աղղի Ս. Գ. արտաբերող Լիքեան, որ եւրո
պայ խորհրդէն անհամար ազգային մէկ հասնի

պարծանքն եղող վանքին տվե՛նաճանք արարողը վճարելու և զոյն վերկելու միջոցները կը խորհի և կառավարէ՛ համայն աղէին : Սակայն ցաւ է մեզ տեսնել որ այսչափ հարուստներուն մէջէն իրեն ձայնակից չգտնուիր, և յիշեալ վանքն այսպէս վտանգի կ'ենթարկուի ի մեծ ցաւ համայն աղգասէր Հայոց :

Կարճեա այս բաւական չէր, Եղիաշար Մաւրատեան ալ Լբաճշի մէջ յօւսուած մը հրատարակելով փոխանակ պարտուց վճարման միջոցներ առաջարկելու և քննութիւնը Մ. Ժ. Սպարթայեանի նման երկրորդական համարելու, կիբնէ աւամբժարար Ամեն. Եսայի Ս. Պատրիարքի նման բարձրաստիճան եկեղեցւոյիս մէջ խնայողական կառուանէ, որ ստուգւել իրեն (Մաւրատեանի) պատիւ չը բերելէ զատ, բոլոր աղգայնաց նախատանայ ալ երթակայ կ'զլայ :

Մենք Մաւրատեանին օրինաւոր քննութիւն պահաջելուն գէ՛մ չենք, մենք ալ իրեն հետ շատաստան կը պահանջենք : Վի՛նակ բարձրատիճան եկեղեցւոյիս մը անպատկառ կերպով և հրապարակաւ թշուառական անուանելուն համար է որ զինքը կմեղադրենք և կ'ապանենք :

Զ'հարծուի թէ մեր այս առիւնը ի պաշտպանութիւն Եսայի Ս. Պատրիարքին գրուած են, այլ Հայ եկեղեցւոյիսնայ պատիւը պահելու և տեղը բերելու համար, որ նոյն խել աղգին պատիւն է :

Մենք մէկ կողմանէ կառավարիկներ որ Երուսաղէմի վանքին պարտքը, որ այսօր ալ վաղն ալ ընդհանուր աղգին կը վերադերի, ամեն կարելի միջոց ի գործ դրուելով ժամ առաջ վճարուի, միւս կողմանէ ալ յիշեալ պարտուց սեփեց գոյացած լինելուն պատճառներուն քննութիւնը կառավարիկներ :

Զներ ըսել որ Եսայի Պատրիարքը բոլորովն անպարտ է : Երա՛վհեա եւրք առանց գիտութեան Աղդ. Կեդր. վարչութեան 50,000 դշէն

աւելի փոխառութիւն ընելու արածութիւն չունէր, մինչդեռ ինք հաղարաւոր լիրաներ պարտք ըրեր է առանց Կեդր. վարչութեան կանխաւ ի մտքնելու, և այս պատճառաւ էր՝ որ միաբանութեան կարեւոր աղանձները վանքէն բաժնուհոյն : Սակայն կարելի է որ պատաստանի մէջ Եսայի Պատրիարք ինքզինք արդարացնելու հաստատուն փաստեր ունենայ ի ձեռին, ո՛չ թէ Մաւրատեանի ըսածին պէս 4 դիրք և տարան մը ցոյց տալով, այլ պատերազմի երեսէն կրած վնասները ցուցնէ, երկար առեմէ ի վը Լատինաց և Յունաց հետ դատական դործողութիւնները յառաջ բերէ աղգային իրաւունքները պաշտպանելու մտքը, բարեպաշտ ուխտաւորաց նուազութիւնը, որ մինչդեռ սակէ առաջ տարին 3—400 ընտանիք կիրթային, այսօր հազիւ 3—4 երեւելի ընտանիք կ'ողգւերին ի Ս. Երուսաղէմ : այս վերջինն ալ ոչ նուազ զօրաւոր ապացոյց է վանքին հասցիւնց նուազման և պարտուց երթարկուելուն :

Կրնայ ըլլալ նաեւ որ այս և ասոնց նման ուրիշ աւելի զօրաւոր և համեղելի փաստեր յառաջ բերէ Նորին Սրբազնութիւնը :

Մէկ խօսքով անաչառ քննութիւն մը միայն կրնայ Նորին Սրբազնութեան անպարտ կամ մեղապարտ ըլլալը երևան հանել, և ոչ թէ այլ և այլ տարածայնութիւնը :

ՃԵՐՄԱԿԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԲՈՂՈՒՐ

Ճերմակեան Մեարտիկ վարդապետ վերջապէս իր վրայ լուած տարածայնութեանց և լրագրաց հրատարակած լուրերուն չկրնար զխմանալ, այս Զորեքչարթի օր Աղդ. Կրօնական Ժողովոյ բողոք տուեր և դատ պահանջեր է հանդիսիս խմբագրին դէմ : Նոյն օրը մենք ալ Աղդ. մասնադարանը դաժնուելով Ժողովը դմել

հրաւիրելով խմացուց թէ Հայր Ճերմակեան Ձե-
դի հետ դատուիլ կուզէ : Մենք ալ ամեն կեր-
պով պատրաստ ըլլալիս յայտնեցինք : Հետեւա-
բար առաջիկայ Չորեքշաբթի օր կրօն. ժողովոյ
տեսնելը պիտի ներկայանանք դատուելու հա-
մար :

Երանի՛ թէ Հայր Ճերմակեան իր այս դա-
տին մէջ արդար ելնէր , սակայն իրողութիւնը
գծաղղարար զինքը յանցաւոր պիտի ընեն , և
յետինն չար քան զառաջինն պիտի ըլլայ : Վա-
սնքի նոյն իսկ կրօն. ժողովոյ անդամներն ալ
գիտեն թէ նոյն օրը մեր յառաջ բերելիք փաշ-
տերն ու վկայութիւնները ինչ պիտի ըլլան :

Եթէ Հայր Ճերմակեան խտիւռտարի թող-
խորհրդի հակառակն վկայութիւնն ապաւի-
նելով ճամբայ ելեր է , կործենք մեծապէս իտա-
ռած պիտի ըլլայ , և մէկ դուրէն միւսը ինկած :

Թե՛ղ մեր այս տուերը սպառնալիք չկար-
ծուին . մենք տրախ ենք որ Հայր Ճերմակեան
դատաւան խնդրեր է . և այն ալ մեզի դէմ :

Ուստի սպասենք Չորեքշաբթի օր իրեն հետ
հաշիւնիս տեսնելու :

Խաղիտարի Հայ Թատրոնին մէջ վերջին շաբաթ
գիշեր պատահած արտաքոյ կարգի դեպքը

Ըստ յայտարարութեանց՝ այն գիշեր ի նը-
պաստ Տիկին Արուսեակ Պէղիրճեան հանրա-
ծանօթ գերատանուհւոյն Անճէլօ Մարիրիէնի ա-
նուն թատրերգութիւնը պիտի ներկայացուէր
թէպէտ բացառիկ կերպով , բայց դժբաղդա-
բար նպատակէն և գերատանական խնդրին մէջ
հանդիսականաց թուոյն ստիպութեան առթիւ
ժողով մահաւանդութեան մը պատճառաւ՝
որ ի վերջէ (ծեծ ու փետի) կերպարանք մը
կառնու և մինչև ժամը 4—5 կը տևէ , Անճէլօն
վիճի սուրահանդակի կը փոխուի , և նպատա-
կաւ գերատանուհին բնաւ թատերաբեմին վրայ

չերեւալով՝ իւր դերը թատրոնին դուռը կը կա-
տարէ հրաշափառ խայտառակութեամբ :

Յիշեալ գերատանուհին իւր դերն այն առ-
տին յաջողակութեամբ կատարած է եղեր ,
որ ներկայ ժողովուրդը երկուքի բաժնէր է ,
ախպէս որ մէկ մասը դէպ ի թատերաբեմ և
միւս մասը դէպ ի դուռը կը նայի եղեր՝ ամե-
նայն հետաքրքրութեամբ կարենալ հասկնալու
համար թէ ի՞նչ է եղելութիւնը և ի՞նչ անու-
բուն պատճառն , մինչև այն առեւն , ուր տիկին
Պէղիրճեան կսկսի այլանդակ ճիշերով պատմել
« օրնութիւն , օգնութիւն , մարդ չկայ » , օրէնք
չկայ , այս ի՞նչ նախորդութիւն է , ո՞վ կրնայ
կնոջ մը ճուշ վրայընէյ , մանաւանդ ինձ նման
տիկնոջ մը որ իւր տղին անհուն ծառայու-
թիւններ մատուցած է (ժողովուրդէն — ի՞նչ կայ
ինչ կայ) ինչ պիտի ըլլայ զիս ծեծեցին , գե-
րատանք ու գերատանուհիք ամենքն ալ սրիկայ
և անբարոյական են , վարդովեանն ալ անոնց
պարագլուխ եղած է , թատրոնը . . . ի փոխ-
ուած է , գրեւորացէք հոն երթալէ , Արուսեակը
քաշուեցաւ և թատրոնն ալ իր փառքէն մեր-
կայաւ : Արդ ժողովուրդ , ահա առիկ կը յայ-
տարարեմ , եթէ դուք սխալուածն չկանգնէք զբը-
կելոյ , որու բերին պատուը գեռ այս գի-
շեր կորուցն անխիղճ վարդովեան , ետ ամեն
ուրէք պիտի գիտեմ և չպիտի դադրիմ բողա-
քելէ ամեն անոնց դէմ , որք զիս այս վիճակին
մէջ գրին իմ անմեղ մահ իկալս : (Հաս պահ մը
յիտրելով և իւր ամուսինը յիշելով) Ա՛հ , անիծ-
եալ , դու չե՞ս այս ամենուն պատճառը , և
դու վարդովեան , երբեք անիծեալ ըլլաւ , որ
իմ ՉՅ հատ կըրիկ տակններս կը կցիր այս գիշեր
և ըն . և ըն . »

Այս կտուակերգութիւնը մինչև տառա-
կը անէ թատրոնին դուռը , և ժողովուրդը մեկ
նեղու պահուն վերջապէս կը հանկույ թէ այս
ամենը օգերուն չափաւանջ տաքութեանն յա-

իրաւ է, թէ յեղեալ տունը 220 լիրա տուող եղած տունն 170 լիրայի մեր տէր Յովհաննէսին ծախուեր է :

Իրաւ է թէ, այս գումարէն ալ տակաւին 10 լիրա առնելիք մնացած է տէր Յովհաննէսին վրայ :

Իրաւ է թէ, տունը հէճէթը քէռթշլէր 290 կանգունը 330 կանգուն եղեր է :

Իրաւ է թէ, տէր Յովհաննէս մինչև ցմահ տր' չի մը ծախելու համար ապահովութիւն տուլու խտտամաճ 220 լիրայի տեղ 170 լիրայով տան տիրացեր է :

Իրաւ է թէ, այդ խտտացեալ ապահովութիւնը ինք տուել տուող ինք խորհրդէն ապահովագիր մ' առեր է :

Այս իրաւ է ներուն ի՞նչ պիտի ըսէք Սենեքերիմ Աղա :

Սենեքերիմ. — Ինչ ըսեմ, եղածը եղած է, հիմախտնը նայիք :

Յ. Փ. Փաղեան. — Ի՞նչ կայ որ :

Սենեքերիմ. — Ի՞նչ պիտի ըլլայ, մ'նք հանդուցեալ խեղճ տէր Յովհաննէսին տեղէն թօխուղաման հողդը ըսեց լաւեղ գողցանք, ու մեր առներէն ին տունը քի սուս բլլայ աշխատն ալ պուլուղճա պոտամիլ կըլլայ հիմայ ալ եւեր տահա ա'ղ կուզեմ կրնէ 10 լիրան չեմ տար կրնէ, այն խտտացած ապահովութիւնն ալ ի զործ չեմ գներ կտէ, զո՞րն տուն կամ զո՞րնն խտտութիւն. քիչ մ'ալ գօռլամիլ ընէք նէ տունը հէճէթ տէ 300 լիրայի ձեռք պաղնող կայ կզ'ըր

Յ. Փաղեան. — (Խորհրդակցանաց դառնալով և ցած ձայնով) լաւ մը հասկցա՞ք Սենեքերիմին խտտութեան թիւեր :

Խորհրդակցանք. — Այո՛, այո՛, անկաւառութիւն, անիրաւութիւն

Յ. Փաղեան. — Հանդուցեալ Բէմպէի խնդիրն ինչ է Սենեքերիմ աղա :

Սենեքերիմ. — Ճանրմ նէ օլանագ, օ պիզիմ իւ չկիւղարըղըմը Բէմպէ մարդ մարդաւանք չ'աւէր, մեռած տունն օլ ո՞ր մը, օլնըր ըսելով, Բէմպէ իր կ'նդանութեան տունը Ս. Ն. կեղեցւոյս վաղըք շրած էր աշխի թէվաթուր ըրինք. տեղարակի մը մէկ քէօլն ալ գրեցինք ու ստորագրեցինք. անանկ եղաւ որ սախ սալ լա՛վ վաղըք ինչ : Ն այէ մ'չէն կրնաո նէ եր', հըրէիլ խամարաւըն ֆորյին խաթթընէ ու որքով ձեւըք որ դի տանիանէ կարիւնի. կէլէլիմ քի, մերսիօրները մէրտան ելան, էյ' ի՞նչ ընենք մ'յիւլ լաւն նեաւելուէ բերանին որ սուս բլլան, հէճէթ տէրտագաղ, այդ Բէմպէին տունը, Մար Ենիգեցոյ տէր Յովհաննէսին ինն հազար դրլի թախիլ ըրիւք, (90 լիրա կըսեն ամմա՛ անանկ չէ՛, տուայը 90 լիրա տուաւ ամմա՛ կեղեցւոյ անտուկ 9000 դրլ մա՛ սա.) ա,ս գումարը 3-4 մէրտանօրնեւն տալով հալիւ բերանինն դուցիլինք, ֆախաթ անդին 2 մէրտանօրներ ալ կտին անանք նօ՛ ըսին փեյղամպեր լըմն, եկաւ տե՛ս որ մալ նաւէն ալ այս երկու մէրտա խորներուն քոխ է եղեր, ամմայի ելան, շատ բաներ ընել աղ'ղին. նէի՛նէ, պալ ֆաղքը ծալորտա պաթրիգխանէտէն քախուրտա :

Յ. Փաղեան. — Խորհրդակցան էֆէնաիլ չիլ հասկցա՞ք :

Խորհրդակցանք. — Ասանկ տպաւնուպուս բաներ չէնք ընգտնիլ, այս գ'նաւքը քակելու է :

Յ. Փաղեան. — Այո, Սրտոյան Քաթրիպըլ մ'նէ լալապուրութիւն կուզէ կոր, այժմ ի՞նչ պիտի գրնք պատասխան :

Խորհրդակցանք. — Իշտէ Իւաւնէնէթան հետ Սենեքերիմ Աղա ին պատմածին պէս Բէմպէի տան պատմութիւնն ալ կը գրենք ու մէջն կեղեցնք. ամմա գալանքն ճանը չըքըն բախով :

Սենեքերիմ. — Ի՞նչ կըսէք, պ'ղ պիզի տողրո՞ւ կէլալք տէրի Ս. Պարիսարըին գրելու է մի՞, աօղրու անտինն մինարէ, օտա պալաւա

առջ եկած խանգարեալ երևակայութեան մը
որդիւնք են, զոր ևս տեսնելու դժբաղդու-
թիւնը կ'ունենայ նոյն զիշեր ժողովուրդն իւր
դրամով:

ՀԱՆՐԻՍԱԽՈՐ ՄԷԶԱԹ ՄԸ

Զարեքարթի օր սոկերացոյ շաւայն կատա-
րելագէտ Լատնակնն եկեղեցւոյ կերպարանք
առած էր, որ անցնող դարձող տեսնողներուն
զարմանքը կը չարժէր:

Կը նայիս օր փ զոյցին մէկուն մէջ երկու
թէլով ձեռքերնին մէկ մէկ բարձրաւ բռնած
սպասուորութիւն ընելով եւ եւս խաղաղութեան և
օրհնէա փէշ կը պօռային:

Ուրիշ խանութի մէջ հրեային մէկը սկիհի
ծածկոյ բռնած անփառափէշ կ'ըլեր: Պ զէսթէ-
նին գրան առլի քչոյցներ, փւոյցներ, վարա-
գոյցներ, ապին աւետարան մը, անդին խա-
լի կտորներ բոյր խանութպանաց ձեռքերուն
մէջ կերեւէին և մէզոթ ընելով հանդիմաւոր
անդատան մը կը կտտարէն:

Այս հետաքրքրաշարժ և միանգամայն գայ-
թակցի տեսարանին վրայ մէկ քանի բարե-
պաշտ աշգայինք ստատիկ զաւաթ գգաշով հե-
ռամատ եղան խմանալու թէ տա ծախսած ե-
կեղեցական անօթներ: Ո՞ր եկեղեցւոյ և կամ
ո՞ր վանքին կը վերաւերին: Ստուգեցին որ Ար-
մաշու փանից անօթներն են եղեր, զոր միաբան-
ներէն Մարթէ վարդապետ հրամանաւ վանա-
հօր Պլիս բերեր է ծախելու համար:

Անմիջապէս յիշեալ աղգայինք Պ տարիար-
քարան գիմ զով եղելութիւնը խմացուցին, ո-
րան վրայ իսկոյն Պ տարիարքարանէն երկու եա-
սաքճի դալով վարդապետը և անօթները, ո-
րոյ մէկ մասը ծախսած էր, առօք փառօք
Պ տարիարքարան իջեցուցին, և նոյն օրն ալ
խառատանալան խորհուրդ ընիստ ունենալով

վարդապետը հարցաքննութեան ենթերցեցին,
և խմացան որ այս առաջին անգամը չէ եղեր
որ Արմաշու վանահայրը առանց գիտութեան
Աղգ. Կ'գր. Վարչութեան ինքնադրուի վանքին
անօթները կը վաճառէ եղեր:

Թարուք փերոյիշեալ գայթակցական գէտ-
լը: Արմաշու վանահայրը մեծ պատասխանա-
տուութեան առի կը մնայ առանց Աղգ. Վար-
չութեան խմացելու վանքին անօթները տրպէս
ծախելու: Եթ ոտն ամենայնիւ անօթները
ծախուելով յիշեալ վանքը մեծ վանդ է մ'ալ
աղատած ըլլա, դարձեալ Արմաշու վանահայ-
րը յանցաւոր է իբրև սահմանագ ակա՛ վանա-
հայր, և եր էք չ'ընար որդար մեռ: Եթէ վան-
քին մ. տարանութիւնը տրա՛ անօթութեանէ մեռ-
ներու տատիճանին ալ հառած ըլլայ, դարձեալ
այսպէ՛ս խաղատուի լթիւն մը չը կրնար մար-
տալ աղգին կողմանէ:

ԻԻՍԿԻՏԱՐ ԵՒՆԻ ՄԱՀԱԼԼԷԻ

ԹԱՂԱՍԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Մեր նախորդ թերթին շարունակութիւնն է,

Կարգ խնդրոց.

1. Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ տէր Յովհանն,
նէսին ծախու առած տունը,

2. Բ. միգէն միւլքաունը, իբր Ս. Եկեղեց-
ւոյս վարդ. նկատուիլ,

Յ. Փափաղեան ԷՖ. — Մեր ատենապետը
զիր մը բերած է տէր Յովհաննէսէն, որով տէր
Յովհաննէսին լիազօր փոխանորդն եղած ըլլալը
կը հաստատուի, հետեալէս այս մասին իբր
խորհրդական չկրնար նկատուիլ, այլ պարզ
մարդ մը, (խորհրդականք, այո՛, այո՛.) հիմն
կուգամ շարթու մէջ տամարներէ և աղիւսան-
գին թափթիւմ թղթերէ քաղաց անդեկութիւն
ներս ներկայել:

սյուլունմագ. նէ՛ կը դրեմ նէ . . ամմա օրմառը
անանկ բաներ կը փոխ. քի ան ալ մեզի պէս խոր
վերապին մէջ մտնէ,

Յ. Փափանեան — (ընդմիջելով) քու զուգ
պապա՛, շու Մայր եկեղեցի փափաղընտան 9000
դրշ. ալտընը խէ սլարէ էվին հէօճէթիտէ
վերախնդ մի՛ :

Սենեքերիմ. — Եօ՛ք, նօ՛նչէղ, նօ՛նչէղ. վէ-
րէպլիքիմիիղ, չօճո՛ք մուսուն, Բէմպէնին օլ
իքի մերախօղարը տա իօքիւթ իտուպ միւսը.
նամէյի էլէրնտէն ալմառընտան ոճերա հիշ
տէրաէրէ հէօճէթ մի՛ վերիլը :

Յ. Փափաղեան. — Էֆէնտիններ տեսա՞ք ի՞նչ
ճոգճումներ տեղի ունեցած է. ափսոս, ափսոս :

Խորհրդակիւնք. — Մե՛ք մեղք :

Մ. Փափաղեան. — Չ. ք չէ՛ պէ՛, ըստբրանճա
տաղընտամը լը՞ղ. ետզմալը՛ էֆէնտիմ, ետզմալը
Պաթրիքհանէ յէ քի պ'ր առնա պէտլէ չէլէր
օլմաուն, հէմաէ տախանը օլմալը, պիլէմ՝ քի
աճապ պու թաղըն օճա ընդ՝ տա պու հիլէլէրէ
մէտխաի վա՛ր մը՛, հէ՛, Սենեքիքիմ աղա :

Սենեքերիմ. — Նա՛ղը օճադ պէ՛, օճաղը
քիւլհանտա տրա՛ :

Մ. Փափաղեան — Է, ամնքի օիզին ալալտա
քիւլհանտան աշաղը քալմաղ, օնու իշին ս'պատէ
տրաաղը :

Յ. Փափաղեան. — Վերջ տանք. խոյճի մաօք
յանուն արդարութեան խնդիրը իր ամեն սրա-
բազաներով ներկայացնենք Աղլ. վարչութեան :

Խորհրդակիւնք. — Այո՛, այո՛ :

Սենեքերիմ. — Ես՛, Ֆէնտապաղըդ հէ՛,
սիդտէ փէհլիմանըլա չըքքեօբաւնուղ հէ՛,
պէն սիլի սըքքը համալը Նիկոպտը տէլի զանն
էթախմաէ տօղրա կէլալմ. եօղ աա . . պէնիմ
պէտլէ չէլէրաէ իշիմ եօղ. Ֆէլէկ օղլա, . . մէ-
լէկ օղլա, պէ օ՛ֆ, Ֆրէնկեան շու հրաժարա-
կանըն չախուք ետզ կէթիք քի խնդալալըմ :

Խեղճ մարդը բարկութեանէն բանջար կըս.

րաժ հրաժարադիրը կատորագրէ, իշթէ ալըն
շու տէյիլմի ետիտըղընը ըսելով կառնէ կը
գալէ :

Յ. Փափաղեան. — Օ՛ֆ, ի՞նչ էղանք պէ՛,
աղառնցանք 1000 քաշ ծանրութիւն ունեցող
զանգուածի մի տակ կը հեծէինք կարծես . . .
Ֆէլէկեան էֆէնտի, այս խնդիրը լաւ մը իր ա.
մէն պարադաներով տեղի կաղրէ, այնպէս որ յա-
ռաջիկայ նիստին պատրաստ ըլլայ որ ստորագ-
րեմք ու զրկեմք պատրիարքարան :

— օ —

Խառոզի դղիք ալ դէպ ի յառաջագիմու
թիւն շարժիլ սկսան միւս թաղերէն ետ չնա-
լու համար :

Ասանց վէճն ըստ երևութին թէև ներ-
սխտան վարժարանի ուսանողաց Շահնազարեան
վարժարանը փոխադրուելէն յառաջ եկած է,
ստիպին աւելի ճիշտը կիրքէ առաջ եկած է,
որով դիւզալըք երկու կուսակցութեան բաժ-
նուելով խնդիրնին մինչև վարչութեան տա-
հանը հանեցին աղգաւոր սկսան եռանդէ մղեալ :

Այս մարդիկը բաներիս դորձերնին մէկ
դի գնեւով, սկսեր են ամեն օր մէյ մը հոս
վաղել, մէյ մը հոն, առանց ինչ ընենին ի-
րենք ալ գիտնալու :

Ասանք ըստ հին սովորութեան իրենց նախ
դիշերանց եկեղեցւոյ զանգակները հնչեցը-
նելով գիւղը իրար անյուսցին, յետոյ սկսան
պատգամաւորութիւններ կաղմել, միթիկներ
գումարել, մէկըմէկու դէմ անվայել խօսքեր և
ցոյցեր ընել, լրագրաց մէջ մէկըմէկ դատափե-
տել, և վերջապէս ամեն ջանքի դորձ կը դնեն
դիւզին յառաջագիմութեան իրր թէ ծառայա-
թիւն մը մատուցանելու նպատակաւ :

Ցանկենք յաղթութիւնը այս երկու կու-
սակցութեանց ս'ըր պիտի տանի :

— ♦♦♦♦♦ —

ԵՅ ՓՆԶ ԿԱՐԳԱՄ

Առ Հարկնիք կարդա՛ կրօնս
Առի, հառաք անդառ օրոհս
Նա արդունքով լի է բոլոր
Ինչ հարկ նախն լուսաման օր
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ,
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ,
Թէ Մանգուսէն կը սրբաշնու
Բարկութեամբ լի է, գիտես,
Այն ալ Հայոց է բարկացած
Ամեն յօշուած կրքով լիցած:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ,
Մտնիս ըստ՝ տալ Հին լուրեր
կարծեա իրեն դարձ է ըսեր,
Մէկ մ'այս մէկ մ'այս նա կը յարի
Անոր հոգին ճաշակ չունի:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ,
Նախնիքս Հայ են ու ես Հայ եմ
Ազգս ու լեզուս շատ կը սիրեմ
Ինչո՞ւ կարդամ այն Թէրթիման
Որ չի կրեր խօսք Հայկական:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ,
Փնջիկ աղբարն տկնոցաւոր
Լրագրաց ցանկ մ'է քստտ,
Յանկէն չէլար գործ օգտակար
Ալ դու անկէ շահ մի յուտար:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ,
Լուսին վրայ խաւար եկաւ
Նոյն անուանով ոմն երեցաւ
Որ մարթ զեփ'ու առած անուն
Բամի չնջեց մ'իս ամսուն:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ:

Լրագիրն ալ կը յիշեմ հոս
Այն ալ կարծեա եղած մի փոս
Այնին ու գէշ լցուն հաւատար
Ինչո՞ւ պէտք է թերթ կողմնայար:
Մամուլ կառնեմ, զայն կը կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ:
Իրաւ Մամուլ ունի խողեր
Եւ երգիծա՞ք ամեն խօսքեր
Մտնայն անոնց տակ կայ պահուած
Ճշմարիտ շահ մեր Հայրենեաց:
Ուտի Մամուլ կառնեմ կարդամ
Սիրտս բացուի, ու ես խնդամ:
Սուտէ փուտէ ձանձրացած
Խնդալու կարօտ Հայ մը

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

(Սթանա Մէփ'տառիկի)

ԳՈՂԴԻՆ

Փարիզ Յուլիս 14

Արտագին գործոց նախարար Պ. Վառլենկ
Թօն իրեն արուած խնձորի մը մէջ Թուրքիոյ
արդի կայսրութեան վրայ խօսելով ըսաւ, «Նէ
չամըն շէքերի, նէ արտադրն եիզիւ»:

ԱՆԳԴԻՆ

Լոնտրոն Յուլիս 13

Լոնտ Մայիլզորրի Թուրքաց առաքինու
Թիւնները գովելով յայտնեց թէ քիչ ա
տենէն Թուրքիոյ վիճակը պիտի բարելաւի ե
զեղծմանքները պիտի վերնան: Լոնտ Բարնարմ
նի ի նոյապտ Հայոց խօսած ճառն ալ քննադա
տելով, ըսաւ թէ՝ «Լաքըրար գրողը զրույզընտա առ
մարար օրուտայլմ»:

ԳԵՐՄԱՆԻՆ

Պէրլին Յուլիս 16

Այս առաւօտ քանի մը վաճառական Հայեր
Պիլմարք իշխանին ներկայանալով 61 թղ. յօդ

ուածին դործադրութիւնը տահանջեցին իշխանը 61րդ յօդուածին տրամադրութիւնը մասցած ըլլալով Բնկրէի տաւեաղ քովէնէնը աչքէ անցուց, և երբ 61րդ յօդուածը անսաւ պատասխանեց. «Ոչ ինչ է պիտոյ վառն քանիդ այդորիկ տայ ձեզ պատասխանի»:

ԱՒՍՏՄԻԱ

Վիեննա Յուլիո 17

Քեթի Անտրասի Հայոց ինկրոյն նկատմամբ առ ինքն հարցում մ'ազդած տաւեն ցաւ յայտնելով պատասխանեց թէ՝ «Սննդ դալան տաւա դալը»:

ԻՏԱԼԻԱ

Հռովմ Յուլիո 17

Հայոց 61րդ յօդուածը Ս. Պապին անսխալութիւնը չհանչն առն համար՝ հանչ խառոր կերպիւ կախախցեալ հրատարակուեցաւ:

ՌՈՒՍԻԱ

Քեզ քաղաքէ Յուլիո 18

Կորչագոֆ իշխանը Բնկրէի 61րդ յօդուածին նկատմամբ իր կարծիքը յայտնելով քաւ թէ՝ մինչև որ 61 թուը չ'ըջուի, Հայկական ինկրոյն պիտի չըլլա ծուխ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Տարօն Յուլիո 18

Այլեքն հօրիւ լաք լաք ըլլա կեչիք:

Սչոյ ժոնահօր և միտրանից մէջ ժամանաւ կէ մը ի վեր քաղքաց մէջ շրմ վճարանութիւնը հետեւեալ տաւիլ մարքինէս կը ձգէ.

Գալը դալին գոցցաւ:

Աստուած վերէն անսաւ գորմաղաւ:

Մատիսին, Գոնիլին, Լրադրին և Հայրենիքին անանջները խօսին:

Կըլենը թէ Ազգ. վարժարանաց օտաւտը խօսանալով թեան մասին իրենց ծնողաց քար մը պիտի հանեն վաք նախատեն (Պիլեա)

քաւած խաղը ստակով խաղալու թայտուութիւն ստանալով: Իրենց կառավարիչներուն այս խաղին հրաման տալը բոլորովին անվարձ չէ և զեր, իրենք ալ (Մանօ) կառնեն եղեր աղայոցմէ:

Աստմանական խորհրդոյն Գալլիոյ դեպտանին մատուցանելիք բրօկրատին մ ջ այս օտմն ալ գնելը յիշեցնել պարտք կհամարինը:

Իսկիւ տարի մէջ անցեալ շարժու նոր հարս մը պայտնի թուեր է և ալ ևրթալը յայտնի չէ:

Ոմանք կտան թէ այս հարսին վախատան տաւաւը Երկունը իրմէ շատ մեծ ըլլալն է: Ահաւասիկ անհաւատարութեան արշիւնը մ'ալ:

— Բ. Թիւմանը քաւած վերէրարն:

— Կիւմ շ թարտ վարա օն փարա, չիւրիւք փարա իրի դրաշ:

— Յաղին բալարըք, բաղալ օլա:

— Վարպետ համարները Եկան:

— Հ. շ, շաւ պաղըրըրը Գալլովմուտ կէ. թիւրէն փինիդ:

— Բէշ էյի չօրպանը, ալ Հ' Էսէյին, Օսման, Բ' ճիդ:

— Տուրան հէյէ, քաւ փարա վեր' ճէյիդ:

— Ինչ մէծ տիյէ, ալալա չիւքիւք պիլմէլ տէ յիլիլիլ կա:

— Նէ' սէօ ի' եօրանըզ հա' քիլըյի սկիլթե' եիլ, օն մէճէտի էիլը պարըրո 3 մ ճ տիյէ հա' մալըք վեր' լիլ մի հիշ, պաւալալըրն:

— Հօճո Լ ֆէտի խոսհաժ նէ' տէմէք տիլ:

— Լուգէթ, Օսմանիլէէ պօք:

— Պ պաւ' եպ:

— Օ տաւաժ մի կօլ:

ԻՄԱՐԴԻՐ ՏՆՈՐԷՆ

ԳԵՈՐԳ Յ ՍՅԱԼԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆՈՅ

ԱԶ Գոմգորա, Գաղիխարարան փողոց 11